

Број: 01,02,03,04/2-05-622/07
Сарајево, 13.02.2008.

КОЛЕГИЈУМУ ДОМА НАРОДА ПСБИХ

КОЛЕГИЈУМУ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА ПСБИХ

Предмет: Извјештај о учешћу на Парламентарном форуму о борби против трговине људима, Беч, 12. фебруар 2008. године

Парламентарном форуму који је одржан у оквиру петодневних активности Бечког форума о борби против трговине људима присуствовали су чланови Интерпарламентарне групе БиХ при Интерпарламентарној унији: **Драго Калабић**, предсједавајући ИПУ групе БиХ, **Винко Зорић**, замјеник предсједавајућег ИПУ групе БиХ, и **Азра Алајбеговић**, члан ИПУ групе БиХ.

Парламентарни форум о борби против трговине људима представљао је прилику за парламентарце да дискутују о добрим праксама у законодавству које се односи на трговину људима. Дискусија се фокусира на различите законодавне реформе потребне како би се државна законодавства ускладила са међународним стандардима и обезбиједило да трговина људима буде третирана као кривично дјело.

Први дио Форума организован је у форми представе о судбини жене - жртве трговине људима, са два завршетка: добрим и лошим. У оба случаја говори се о жени која је због тешких животних услова одлучила да потражи бољи живот. У тој потрази, завршила је у ланцу проституције, те је на крају без икаквих докумената и ухапшена. Разлика у сценаријима односи се на начин на који власти земље у којој је ухапшена рјешавају њен случај. Према сценарију са лошим завршетком, људи који се баве случајем фокусирају се на чињеницу да је ухапшена без докумената у страни земљи, суђење се одвија на пристрасан начин те особа коју је жртва оптужила за то да ју је натјерала на проституцију бива ослобођена. Жртва готово постаје кривац због „лажног“ оптуживања.

Према сценарију са добрим завршетком, у случај је укључено низ стручњака који идентификују поменути особу као жртву трговине људима и присиљавања на проституцију. Пружа јој се стручна и љекарска помоћ, а у пружање подршке укључују се и невладине организације. Суђење је припремљено тако да се жртва заштити од директног сусрета са особом која ју је „купила“ и присиљавала на проституцију.

Важност ове симулације, чији је аутор позната глумица Ема Томпсон, огледа се у томе што указује на неопходност мултидисциплинарног приступа у раду са жртвама трговине људима – од стручно оспособљених полицијских и других службеника, љекара, психолога до невладиних организација.

Нагласак другог дијела Форума био је на улози парламената у борби против трговине људима. Парламенти играју јако важну улогу с обзиром да стварају политичке и законодавне оквире за успјешан развој и спровођење иницијатива за борбу против трговине људима. Стога државне стратегије за борбу против трговине људима морају узети у обзир потребу да измијене законодавне оквире како би били у складу са међународним стандардима и како би се обезбиједило да домаће законодавство третира трговину људима као кривично дјело. Осим тога, парламенти имају обавезу да обезбиједи мјере заштите (потенцијалних жртава), процесуирања починилаца и превенције трговине људима. С тим у вези, посебна тема Парламентарног форума била је и презентација приручника за парламентарце под називом „Одговарајући законски одговори у борби против трговине људима“.

Трговина људима данас је облик модерног ропства и представља кршење људских права, злочин против људске, али и државне безбједности. Њене посљедице су страшне, а обухватају физичко и психичко злостављање и озбиљне здравствене посљедице укључујући и ХИВ/АИДС, те повреду људског достојанства. Узрокују је неравноправност полова, недостатак једнаких могућности, економска неједнакост, корупција, свеопшта нестабилност, непоузданост правосудног система и немогућност државе да заштити и да се брине о својим грађанима.

Стога држава мора дјеловати у правцу изградње свеобухватног оквира за борбу против трговине људима, те се у том смислу улога парламената огледа у сљедећем:

- потписивању/ратификовању међународних правних инструмената укључујући Протокол УН-а о спречавању, сузбијању и кажњавању трговине људима, посебно женама и дјецом;
- јачању односа између међународних правних инструмената и домаћег законодавства тако што ће ревидирати постојеће законе ради усклађености са међународним правним инструментима, донијети законе који ће обезбиједити примјену међународних стандарда садржаних у међународним правним инструментима;
- стварању парламентарних механизма за надзор и усмјеравање владиних политика заштите људских права, укључујући заштиту жртава трговине људима;
- третирању свих облика трговине људима као кривичних дјела, обезбјеђујући у исто вријеме дјелотворне, пропорционалне и санкције које одвраћају потенцијалне починиоце од трговине људима,
- признавању особа којима је трговано као жртава које имају право на међународно призната људска права и у том смислу утицање на формирање специјализованих центара за помоћ жртвама, те доношење одговарајућих прописа за идентификовање жртава трговине којима се морају пружити основна људска права (право на безбједност, право на приватност, право на информације, право на правно заступање, право на саслушање, право на компензацију за штету, право на помоћ итд.);
- додјели средстава за програме против трговине људима, јачању контроле државних граница, издавању пасоша које није лако фалсификовати итд.;
- ратификовању билатералних и мултилатералних споразума за заштиту, помоћ и репатријацију жртава трговине људима;
- покретању јавне дебате о трговини људима.

Извјештај припремила:
Едина Хрњић
секретар Делегације

Извјештај одобрио:
Драго Калабић
предсједавајући Делегације

